

ZADÁNÍ SEMESTRÁLNÍ PRÁCE

PŘEBARVOVÁNÍ SOUVISLÝCH OBLASTÍ VE SNÍMKU

Zadání

Naprogramujte v ANSI C přenositelnou¹ **konzolovou aplikaci**, která provede v binárním digitálním obrázku (tj. obsahuje jen černé a bílé body) **obarvení souvislých oblastí** pomocí níže uvedeného algoritmu *Connected-Component Labeling* z oboru počítačového vidění. Vaším úkolem je tedy implementace tohoto algoritmu a funkcí rozhraní (tj. načítání a ukládání obrázku, apod.). Program se bude spouštět příkazem

```
ccl.exe2 <input-file[.pgm]> <output-file>
```

Symbol `<input-file>` zastupuje jméno vstupního souboru s binárním obrázkem ve formátu *Portable Gray Map*, přípona souboru nemusí být uvedena; pokud uvedena není, předpokládejte, že má soubor příponu `.pgm`. Symbol `<output-file>` zastupuje jméno výstupního souboru s obarveným³ obrázkem, který vytvoří vaše aplikace. Program tedy může být během testování spuštěn například takto:

```
... \>ccl.exe e:\images\img-inp-01.pgm e:\images\img-res-01.pgm
```

Úkolem vašeho programu tedy je vytvořit výsledný soubor s obarveným obrázkem v uvedeném umístění a s uvedeným jménem. Vstupní i výstupní obrázek bude uložen v souboru ve formátu PGM, který je popsán níže. Obarvení proveďte podle níže uvedeného algoritmu.

Testujte, zda je vstupní obraz skutečně černobílý. Musí obsahovat pouze pixely s hodnotou `0x00` a `0xFF`. Pokud tomu tak není, vypište krátké chybové hlášení (anglicky) a oznamte chybu operačnímu prostředí pomocí nenulového návratového kódu⁴.

Hotovou práci odevzdejte v jediném archivu typu ZIP prostřednictvím automatického odevzdávacího a validačního systému. Postupujte podle instrukcí uvedených na webu předmětu. Archiv nechť obsahuje všechny zdrojové soubory potřebné k přeložení programu, **makefile** pro Windows i Linux (pro překlad v Linuxu připravte soubor pojmenovaný **makefile** a pro Windows **makefile.win**) a dokumentaci ve formátu PDF vytvořenou v typografickém systému $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$, resp. $\text{L}^{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}$. Bude-li některá z částí chybět, kontrolní skript Vaši práci odmítne.

Algoritmus

Přebarvování souvislých oblastí (*Connected-Component Labeling*, **CCL**) je dvouprůchodový algoritmus z oblasti počítačového vidění. Jeho vstupem je binární obrázek, tj. takový, který obsahuje jen bílé a černé pixely. Bílé pixely představují jednotlivé objekty, které se tento algoritmus pokouší izolovat a označit různými barvami, resp. hodnotami intenzity šedé barvy (tedy tzv. labele, česky štítky, značkami). Černé pixely pak představují pozadí.

Algoritmus CCL pracuje tak, jak je uvedeno v následujícím popisu:

¹Je třeba, aby bylo možné Váš program přeložit a spustit na PC s operačním prostředím Win32/64 (tj. operační systémy Microsoft Windows NT/2000/XP/Vista/7/8/10) a s běžnými distribucemi Linuxu (např. Ubuntu, Mint, OpenSUSE, Debian, atp.). Server, na který budete Vaši práci odevzdávat a který ji otestuje, má nainstalovaný operační systém Debian GNU/Linux 10 Buster s jádrem verze 4.19.0-11-amd64 a s překladačem gcc 8.3.0.

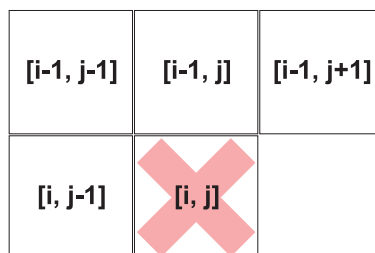
²Přípona `.exe` je povinná i při sestavení v Linuxu, zejm. při automatické kontrole validačním systémem.

³Nejde o **obarvení** v pravém smyslu slova, protože použitý formát PGM je šedotónový. Obarvením se myslí nahrazení bílé barvy v souvislých oddělených oblastech různými tóny šedé.

⁴Stejně tak číňte i v případě jiných chyb, např. nesprávném formátu vstupního souboru a podobně.

1. průchod: Procházejte obrázek po řádcích. Každému nenulovému pixelu (tj. pixelu představujícímu objekt) na souřadnicích $[i, j]$ přiřaďte hodnotu podle hodnoty jeho sousedních pixelů, pokud nenulové sousední pixely existují (poloha sousedů je dána maskou na obrázku č. 1). Všechny sousední pixely dané maskou již byly obarveny v předchozích krocích (to je zajištěno tvarem masky).

- Jsou-li všechny sousední pixely součástí pozadí (mají hodnotu $0x00$), přiřaďte pixelu $[i, j]$ dosud nepřidělenou hodnotu – novou barvu.
- Má-li právě jeden ze sousedních pixelů nenulovou hodnotu, přiřaďte obarvovanému pixelu hodnotu nenulového sousedního pixelu.
- Je-li více sousedních pixelů nenulových, přiřaďte obarvovanému pixelu hodnotu kteréhokoli nenulového pixelu ze zkoumaného okolí. Pokud byly hodnoty pixelů v masce různé (došlo k tzv. *kolizi barev*), zaznamenejte ekvivalenci dvojic hodnot do zvláštní datové struktury – tabulky ekvivalence barev.

Obr. 1.: Maska pro přebarvování

2. průchod: Po průchodu celého obrázku jsou všechny pixely náležející oblastem (objektům) obarveny, některé oblasti jsou však obarveny více barvami (díky kolizím). Proto projděte znovu celý obraz po řádcích a podle informací o ekvivalenci barev (z tabulky ekvivalence barev získané v průběhu 1. průchodu) přebarvete pixely těchto oblastí. Z množiny kolizních barev je možné nějak vybrat jednu (první, poslední, náhodně) nebo opět postupovat při přiřazování barev „od začátku“ a jako novou barvu použít index množiny (nesmí být samozřejmě nulový, protože barva $0x00$ představuje pozadí).

Po tomto kroku odpovídá každé oblasti označení (obarvení) jedinou, v jiné oblasti se nevyskytující hodnotou (barvou).

Obrázek č. 2 představuje binární (černobílý) obrázek na vstupu algoritmu. Černé oblasti představují pozadí, bílé oblasti (získané tzv. *prahováním*) představují objekty. Na obrázku č. 3 vidíte výsledek činnosti algoritmu – každý objekt je obarven unikátní barvou. Lze tedy např. zjistit počet objektů ve scéně, zkoumat jejich tvar, apod.

Obr. 2: Vstupní binární obrázek

Obr. 3: Výstupní obrázek s obarvenými oblastmi

Obarvením se zde – v případě šedotónových obrázků – pochopitelně nemyslí změna barvy pixelů v reprezentaci např. RGB (jak již bylo naznačeno), ale označení každé souvislé oblasti jinou úrovní šedi, takže je pak každý „obarvený“ objekt v obrázku snadno identifikovatelný touto svojí „barvou“.

Vstupní a výstupní formát

Na vstupu i výstupu Vašeho programu budiž obrázek v **souboru ve formátu PGM**⁵. Formát tohoto souboru je následující:

P5	znaky 'P' a '5' a bílý znak* (může být mezera, CR, LF, TAB, VT, FF, ...)
1024 768	počet sloupců, bílý znak, počet řádek (zapsaný řetězcem znaků), bílý znak
255	index nejvyšší hodnoty šedé, resp. úrovně jasu (řetězcem znaků), bílý znak
ČČuu\$\$\$\$AAA...	byty (tj. v jazyce C datový typ <code>unsigned char</code>) představující hodnoty jednotlivých pixelů

*) bílým znakem se ve formátu PGM rozumí jakýkoliv znak, pro který vrací funkce ze standardní knihovny překladače jazyka C `int isspace(int c)` nenulovou hodnotu.

Každý pixel je v souboru uložen jako jeden byte (hodnota pixelu je tedy vlastně úroveň šedé). Byte s hodnotou 0x00 znamená úplně černý pixel, zatímco byte s hodnotou 0xFF znamená úplně bílý pixel.

⁵Formát PGM lze prohlížet a vytvářet např. volně dostupným programem XnView.

Užitečné techniky a odkazy

Uvedené techniky je možné (ale nikoliv nezbytně nutné) využít při řešení úlohy. Protože se jedná o postupy víceméně standardní, lze k nim nalézt velké množství dokumentace:

1. Connected-Component Labeling – popis techniky na Wikipedii,
https://en.wikipedia.org/wiki/Connected-component_labeling
2. Spojový seznam
3. Techniky implementace množin
4. Formát PGM – <http://netpbm.sourceforge.net/doc/pgm.html>

Řešení úlohy je zcela ve vaší kompetenci – zvolte takové algoritmy a techniky, které podle vás nejlépe povedou k cíli.